

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZÁGI KERÜLETÉNEK NAPILAPJA

Mit jelent a háború vége Magyarországnak?

Gyöngyösi János külügyminiszter rádióbeszéde

Gyöngyösi János külügyminiszter „Mit jelent a háború vége Magyarországnak?” címmel rádióbeszédet mondott.

— A leterített náci-fenevad utolsó vonaglott — mondotta a miniszter —, az egykor fennhéjázó és félelmetes német hadigépezet összezuhanva, romokban hever és a szörnyű világháború, amely közel hat évig nyomorította Európa népeit, véget ért. Időszerte, hogy most már fölvevessük a kérdést, mit jelent a háború befejezése Magyarországnak számára a fegyverszüneti egyezmény alapján, annak a fegyverszüneti egyezménynek nézőpontjából, amelyet a Szovjetunió nagylelkű magatartása és a haladó gondolkodású magyarok erőfeszítése Magyarországnak megmentése érdekében az utolsó pillanatban valóra váltott.

— A háború befejezése a fegyverszüneti egyezményben vállalt terhes kötelezettségek lényeges eredményét jelenti.

Erélyes munka és nagy feladatok várnak a magyar kormányra, de egyszerűségi szempontok is, mert a felelősség ezután az ország ügyeiért teljes mértékben reáruhárul. Különösen nagy ez a felelősség a közrend helyreállítására, a gazdasági újjáépítésre, valamint a szükséges demokratikus reformok gyors megindítására és keresztülvitele szempontjából.

— Egész közvéleményünket lelkileg talán legmélyebben foglalkoztatja a magyarországi deportáltak és a magyar hadifoglyok sorsának kérdése. A háború befejezése döntő esemény és meggyőződésünk szerint határkő ebben a kérdésben. A most már végleg felszabaduló és nyugalmi állapotba kerülő helyeken

Szuverénitásunk legjobban külképviseleti téren van korlátozva. Az a körülmény, hogy a háború véget ért és Magyarországon az előbbi reakciós kormányzatokkal szöges ellentétben álló demokratikus kormány gyakorolja a hatalmat, hogy

az egész ország egy mélyreható, majdnem azt mondhatni, forradalmi ütemű és jellegű átalakuláson ment át,

telkelti bennünk a reményt, hogy a győztes szövetséges hatalmak még a békekötés előtt megadják a lehetőséget az új, demokratikus Magyarországnak a közvetlen külföldi kapcsolatok felvételére. Elsősorban gondolunk itt a Szovjetunióra, leghatalmasabb és legtekintélyesebb szomszédunkra, amellyel a kapcsolatok mielőbbi felvétele részünkről a legkívánatosabb, továbbá a velünk szomszédos közép-államokra, melyeket kisebb-nagyobb mérvben a háború dűlései ugyanolyan gazdasági helyzetbe jutattak, mint bennünket. A szomszédainkkal való közvetlen érintkezés lehetősége segíthetné elő legjobban azoknak a sajnó problémáknak az emberies és észszerű rendezését is, melyek százszázalékos sorsát érintik, soker embert bizonytalanságban tartanak, akiket segíteni és a Dunamedenében a népvándorlás-szerű jelenségeket nyugalmi állapotba helyezni, elsőrangúan fontos európai érdek. Ha az agresszió réme megszűnik, minthogy a náci fenevad most végleg kimúlt, ha a reakció és fasizmus minden fészket megszemmisítették és kitisztították, bizni kell abban, hogy az új, demokratikus világ népei között helyreáll a szolidaritás tudata és életre kel az a tiszta humanizmus, amely egyedül lesz képes begyógyítani a háború okozta súlyos sebeket. (MTI)

deportáltjaink felkutatása és azoknak minél sürgősebb hazaszállítása csak technikai kérdéseken fog múlni.

Nemkülönbön komoly és nagy fordulat várható a hadifoglyok kérdésében is. A hadifoglyok sorsa rendszeren a békeszerződésben nyer szabályozást. Nekem azonban az a reményem, hogy most, amikor a fenyegető náciveszedelem megszűnt és a hadműveletek befejeztével a hadseregek fokozatos leszerelése várható, a háborútól ment, megváltozott légkörben és a hadiszükségletektől függetlenített szállítási lehetőségekkel

hadifoglyaink fokozatos hazatérése hamarosan meg fog indulni.

Számítunk ebben a tekintetben a Szovjetunió jóindulatára, annak a megértésére, hogy az érzelmi szempontokon kívül ezekre a segítő ténfikekre és egyéb munkaerőkre a helyreállítás nagy feladatának teljesítésében műhatatlannul szükségünk van.

A fegyverszüneti egyezmény 11. szakasza úgy rendelkezik, hogy a magyar kormány köteles volt a szovjet haderőket mindazokkal az árukkal, élelmiszerekkel, üzemanyagokkal, szolgáltatásokkal és eszközökkel ellátni, amelyekre ezeknek az erőknek a hadműveletek folytatásához szükségük volt. A magyar nemzet ezt a kötelezettséget készséggel vállalta, mert ennek az volt az értelme, hogy a teljesítés első pillanatától kezdve országunk gazdaságilag résztvevő a hitlerizmus elleni háborúban, amikor a németek ellen küzdő csapatokat élelmiszerekkel, anyagokkal és munkateljesítménnyel támogatja. De ha szívesen is vállaltuk ezt a kötelezettséget, mert éreztük annak rendkívüli erkölcsi jelentőségét, mégis roppant nagy megterhelést jelentett a németek által és a hadműveletek következtében felbomlott és kifosztott mezőgazdaságunk és ipari termelésünk szempontjából. Miután a háború győzedelmesen véget ért, Magyarország ezen súlyos szolgáltatások alól szabadul. Mindazok a szolgáltatások, amelyek a jövőben a szövetségesek részére történnek, most már a jóvátételben nyernelelismóltást.

— A háború befejezése meggyorsítja a folyamatot, hogy Magyarország visszanyerje teljes szuverénitását.

Természetesen

a békekötés Magyarországnak még a szövetséges hatalmak ellenőrzése alatt marad.

„A demokratikus erők nemzetközi összefogása a biztosítéka annak, hogy itthon a hazai demokratikus összefogás sikerrel, győzelemmel fog járni.”

(Rákosi, Bp. V. 9.)

Igy ünnepelte Budapest népe a békét

Kedden délután Budapest népe ragyogó napsütésben ünnepelte a békét. A Kommunista és Szociáldemokrata Párt szervezetei transzparensek és vörös lobogók alatt elárasztották az utcákat. A menet a Kommunista Párt székháza elől indult el a Szabadság-tér felé. A Király-utca körül csatlakozott a menethez a Szociáldemokrata Párt Szakasits Árpád vezetésével, így haladt az ünnepelő tömeg élükön Rákosi Mátyással, Szakasits Árpáddal, a Kommunista és Szociáldemokrata Párttal, a Budapesti Területi Bizottsággal.

a „Szabad Nép” és a „Népszava” képviselőivel. Mire a tömeg a Szabadság-térre ért, már százezer volt az ünnepelők száma. Viharos örömlángok közben nyitotta meg a gyűlést Kossa István elvtárs, a magyar munkásosztály harcú egységfrontja nevében üdvözölte a budapesti munkásságot, a Vörös Hadsereget és nagy vezérét, Sztálin marsallt és a szövetségeseket.

A gyűlés első szónoka Rákosi Mátyás, a Kommunista Párt szeretett vezére volt, akit a tömeg ujjongó lelkesedéssel fogadott.

A munkásság nemzetközi összefogása a béke biztosítója

— Elvtársak! Budapest dolgozó népe! Végre elérjük mindnyájunk közös vágyát, a békét. Az egész haladó emberiség ujjongással néz ma Moszkva felé. A hála első szava a nagy Szovjetuniónak szól, amely három éven keresztül szinte egyedül tartotta fel a fasiszta fenevad támadását.

— Amikor a sztálingrádi hősekre gondolunk, gondoljunk a sztálingrádi építőkre is és róluk is vegyünk példát,

mert a magyar dolgozóknak is meg kell oldani hasonló feladatokat, mint nekik kellett: fel kell építeni rombadólt hazájukat. Nem kétséges, hogy ezt a feladatot meg is fogjuk oldani, de nem szabad megfeledkezni a nehézségekről sem.

A fasiszta fenevad kimúlt, de fasiszták maradtak elegen, olyanok, akik a felépítés munkájának megzavarására törekszenek. Ezeknek a közöttünk maradt reakciósoknak és nyilasoknak meg fogjuk mutatni, hogy nemcsak teremteni tudunk, de a munkásság ökle le is tud rájuk sujtani. Jól tudjuk, hogy

nincs a világon az a nehézség, amit a dolgozók

ereje le nem győzhetne ha egységesek.

Ezért most, ebben a pillanatban is leszögezzük, hogy a fiatal magyar demokrata állam megerősítésének legfontosabb feltétele a két nagy munkáspárt szoros együttműködése. Ha lesznek is nehézségeink, egy biztos: győzni fogunk. Mint annakidején az akasztófa árnyékában mondtam, a jövő a miénk.

Most a fasizmus megsemmisülésének napján megismételtem: Jöjjön, aminek jönni kell, a jövő a szabad demokratikus népeké, köztük a szabad, demokratikus Magyarországnak!

A beszéd alatt és utána is a hallgatóság ujjongó lelkesedéssel ünnepelte a Szovjetuniót, ütemesen éltette a Vörös Hadsereget, Sztálin marsallt, a munkásegységet, a Párt nagy vezérét, Rákosi Mátyást.

Szakasits: Ez a nap a béke és szabadságnapja

Utána Szakasits Árpád beszélt az ünnepelő tömegnek: Európa börtöne, a Harmadik Birodalom végre összetört. Béke jött a földre, ezt a békét a Szovjetunió hozta el nekünk. De

ez a nap, nemcsak a béke, hanem a szabadság napja is.

Most a nemzetközi proletárságra vár az a feladat, hogy kiirtsa a világból a fasizmus utolsó maradvékát is és felépítse Európát. Nekünk is újjá kell teremtenünk ezt az országot, ehhez szükséges, hogy

a proletáregységet acélkeménnyé kovácsoljuk.

Kéthly Anna elvtársnő az asszonyok nevében üdvözölte a békét és az új világot, a dolgozóvilágot. A gyűlést Kossa István rekesztette be, aki a szakszervezetek nevében üdvözölte a békét.

Rákosi Mátyás üdvözlő távirata Sztálin marsallnak

Rákosi Mátyás, a Magyar Kommunista Párt vezére a diadalmos béke ünnepének alkalmából a következő táviratot intézte Sztálin marsallhoz:

I. V. SZTÁLINNAK

MOSZKVA.

Nem lehet szavakba önteni az örömet, amit afölött érzünk, hogy az Ön vezetés alatt a Szovjetunió és Vörös Hadserege kivívták a végső diadalmat a fasiszta kannibálok felett. Mindenki tudja, hogy elsősorban a Szovjetunió és a Vörös Hadsereg, amelyet az Ön lángszke, acélnál is keményebb akarata, a győzelembe vetett törhetetlen hite hatott át, mentette meg a világ szabadságszerelő népeit a fasiszta rabság- és szolgaság gyalázatától. De mi magyarok tudjuk igazán, mit köszönhet Önnek a mi népünk, melyet a Vörös Hadsereg szabadított ki a fasiszta pokolból és amelyet Ön atyailag felemelt, mikor az egész világon nem volt se barátunk, se támaszunk. Nem szavakkal, tettekkel akarja és fogja népünk megbizonyítani, hogy méltó a bizalomra, melyet Ön előlegezett neki.

RAKOSI MÁTYÁS.

Megszűnik a vitézi rend

A demokratikus pártok fővárosi szervezete tervet dolgozott ki a vitézi rend megszüntetéséről. Az elgondolás szerint a vitézi rendet teljesen felszámolják és a vitézi cím használatát megtiltják. Külön igazoló eljárás alá kerülnek a

rend tagjai. Az igazolási eljárás során döntenek majd arról is, hogy a telket kapott vitézek közül kik tarthatják meg ingatlanukat. Hasonló, új szervezet létesítéséről szintén tárgyalások folynak.

Letartóztatták Hankiss János egyetemi tanárt

Hirt adunk már arról, hogy a háborús bűnösök Budapestén most elkészített listáján szerepel Hankiss János professzor is. A

rendőrség most ennek alapján letartóztatta Hankissét, kihallgatása folyik.

Végre rendesen fizetik a rendőrséget

Az elmúlt napokban a debreceni rendőrségről küldöttség kereste fel a belügyminisztériumot azzal a kéréssel, hogy a rendőrségi alkalmazottak fizetését emeljék fel. Ezt most meg is kapják, az eddigi értesülések szerint a minimális fizetés bárki számára 1000 pengőn felül lesz. Nagyobb összeget kap azonkívül a rendőrség ruhasegélyre.

Gábor József kereskedelmi miniszter lemondott

A Nemzeti Főtanács május 9-én délután 11 órakor ülést tartott, melyen tudomásul vette Gábor József elvtárs, kereskedelmi és közlekedésiügyi miniszternek egészségi okokból való lemondását. Eddigi munkásságáért elismerését fejezte ki. A Nemzeti Főtanács az új miniszter kinevezéséig az ügyek vitelével Gábor József lemondott minisztert

bizta meg. Az új kereskedelemügyi minisztert a Politikai Bizottság szóbeli felhatalmazással hozandó határozata alapján a miniszterelnök javaslatára a Nemzeti Főtanács nevezte ki. E célból a Politikai Bizottság május hó 11-én délután 4 órakor az Országgyűlésben, a képviselőház tanácstermében ülést tartott.

Erdei belügyminiszter javaslatai a szövetkezeti kérdésben

Az Országos Szövetkezeti Tanács május 7-én szaktanácsot tartott a szövetkezeti kérdésről. Dr. Erdő Ferenc belügyminiszter a szövetkezeti kérdés rendezésére 6 pontból álló javaslatot terjesztett elő: 1. Vésza kell adni a helyi termelő, értékesítő és fogyasztási szövetkezetek autonómiáját, tehát a központ-kényszort meg kell szüntetni. 2. A nagy egykéz-szövetkezetek fel kell számolni. 3. A szövetkezetek szervezése, alakítása érdekében valamennyi területen komoly és politikailag is megerősített szövetkezeti propagandát, illetve felhőrtést kell indítani. 4. A helyi szövetkezetek talpraállítása és meg-

szervezése után kerülhet sor saját szövetkezeti központok alakítására. 5. A szövetkezeti akcióban szükség van a pártok részvételére és közreműködésére és ebben a fontos alapkérdésben feltétlenül egységre kell jutni. 6. Szükség van a szakszervezeteknek a szövetkezeti mozgalomba való bevonására. Fel kell hívni a kívánatos, hogy minden szövetkezeti munka jelőre legyen tekintettel a szakszervezetek részvételére. A szakszervezetek a munkásoknak olyan élenjáró intézményei, amelyek segítségével és lojalitása engedhetetlen a szövetkezeti munka sikeréhez.

Súlyos vádak a volt Zsidó Tanács ügyvédtagjai ellen

Most folynak az ügyvédi igazolások, amelyek kapcsolatban érdekes beadványt juttattak el dr. Ladányi Armin kezéhez, az Ügyvédi Kamarába. Emlékeztet, hogy egy esztendővel ezelőtt sok budapesti ügyvéd, újságíró a Zsidó Tanácstól behívót kapott, hogy azonnal jelentkezzenek 8 napi élelmiszerral és felszereléssel együtt. Ezeket az embereket előbb Csepelre és Horthy-ligetre internálták, később a nyilasok és a németek kezére kerültek és deportálták őket. Az ügyvédek nagyrésze még ma sem jelentkezett, sorsuk ismeretlen, az újságírók közül is csak heten tértek haza.

A beadvány azzal vádolja a volt Zsidó Tanács ügyvéd tagjait, hogy tudták, mi készül és erről nem értesítették idejében ügyvédkar társait. Az ügyvédek a Zsidó Tanács ügyvédtagjainak tekintélye miatt hallgattak a behívó szövegére és ha őket idejében felvilágosították arról, hogy milyen célt szolgál a behívó, el tudták volna bújni és nem kerültek volna a nyilasok kezébe. A beadvány nagy feltűnést keltett.

Ezt írja az olvasó

Fasiszták a kereskedelemben

Igen tisztelt Szerkesztő Úr! Mint nyugalmazott kereskedő, aki kiiregdedvén a munkából, ma már gyermekeim jóvoltából csak messziről figyelem Debrecen kereskedelmi életét, meglepetéssel látom, hogy míg a társadalmi és közélet, a hivatalok és vállalatok terén minden vonalon folyik a tisztogatás, addig a kereskedelemben nagyjában minden a régiiben maradt.

Azok a kereskedők, akik mint vezető Baross-tagok a múltban egyrészt abból éltek, hogy kipécézték zsidó konkurensüket a hidegre lettek és javait, sok esetben árukészletét egyszerűen „kiigényelték”, — másrészt mint „kijelölt” kereskedők vámszedők módjára csak zsebrelettek a kontingentiált áruk hasznát — ezek a kereskedők, látva, hogy itt a régi élet vígan folyik tovább, lássan hazaszivárognak s mintha mi sem történt volna, ott akarják folytatni. ahol az orosz csapatok bevonulása előtt abba hagyták.

A legelőbb ezeknek a „magyar királyi kereskedők”-nek természetesen elmenekült, előbb csak Pestre, azután tovább Szombathelyre, vagy Sopronba s csak amikor látták, hogy a „legyőzhetetlen” német hadsereg végleg elvesztette a játszmát, somfordáltak vissza.

Egy részük igyekszik feltűnés nélkül meghúzódni s a Baross-érában szerzett aranyaira támaszkodva megvárni, amíg a viharfelhők elvonulnak. de mások egyszerűen felcsapnak demokratának, ott hangoskodnak minden érdekképviseleti gyűlésen s úgy fújják a fasisztáellenes szölamokat, mintha nem is ők lettek volna azok, akik nyolc hónappal ezelőtt halált ordítottak a „vörös bolszevizmura” és a nemzetközi „zsidó-plutokrala-demokraták” összeesküvésére. Ezek az újdonsült demokraták befészkelik magukat a kereskedelmi érdekképviseletbe is.

csak nemrégén olvastam egy díszes csokorravaló névsort közlő Kereskedő Társulat fidesz színnagykereskedői szakosztályának megalakulásakor.

Történetesen magam is ebben a szakmában dolgoztam, amíg meg nem rokkantam s így tudva tudom, hogy ezek a szakosztályi elnök-alelnök-választmányi tag urak hogyan főlöztek le még egy évvel ezelőtt is a Baross-konjunktúra minden hasznát, könyörtelenül legázolvva mindenkit, aki útjukban állott.

Kérdésem most már, igen tisztelt Szerkesztő Úr, ezek az urak nem kerülnek az igazoló bizottság elé?

Nálunk nem vizsgálják meg az utolsó tíz évben szerzett vagyónok eredetét,

mint a környező államokban? Vagy ha ezeknek a vagyonoknak egy kis részét történetesen egy bomba lerombolta, akkor ezek az urak már mint „bombakárosultak” menlevelet kapnak egyszersmindenkorra?

Pedig én úgy tudom, hogy rendelet van rá: minden önálló kereskedő igazolási eljárás alá kell vonni. Ez a rendelet Debrecenben nem kerül végrehajtásra?

Tisztelettel: Egy nyugalmazott kereskedő.

Friss hal érkezett,
20 pengő kilója, ma reggel lehet kapni József kir. hgy. ut. 12. sz. alatt

Langer és Katz
vastelepe
Debrecen Hatvan-utca 62.
Vásárolj mindennemű új és ócska VASANYAGOT, fémberedéket, ipari és mezőgazdasági gépeket.

Tallózás a piaci árak között

Ha végigsétálunk a Csapó-utca elején a Rákóczi-utca közepéig, különbözőbb háziasszonyi tapasztalatok nélkül is rádöbbenünk a felhozatal kicsiségére. Az árak pedig nyilvánvalóan mindig a felhozatalhoz igazodnak. Általában kevés a zöldségféle, majdnem teljesen hiányoznak a tavaszi primőrök. Ez részben függ az időjárástól is és az idén elég hűvös a tavasz.

felhozatal, kucsmagomba füzery 8 pengő, a harmatgombáé 3.

TEJ, TURÓ, OLAJ

Erdeklődünk tejjel és egyéb tejtermékek iránt. Nem kaphatók sehol. Falusi asszonyokat látunk fehér kendőzéssel megerősített kannák között pihenni. Megkérdezzük, nem tejet árulnak-e. Nem, ők olajat akarnak venni. Ennek viszont literje 50-60-70 pengő. Később találkozzunk egy nényivel, aki szintén tejjelt keres. Felvilágosít, hogy itt azt egyáltalában nem lehet kapni, menjünk talán a „zsidóháza”-ba ott a múltkor kapott literjét mindössze 45 pengőért. Turót is vásárolt ugyanott, nem kevesebb, mint 35 pengőért.

NAPOS CSIRKE, KACSA, LIBA

A legnagyobb meglepetés azonban akkor ér, amikor az éjszabromfi árusok egészen kis csoportjához érünk. Van itt fiatal liba, párnapos kacska, frissen kikelt csirke. Az árak után érdeklődve azonban szédülés fog el. Egy pár 4 hetes liba 550 pengő, 1 pár hetes „csak” 400 pengő ugyan, de két napos, pihés, fureska kis kacska ára már visszavonhatatlanul 140. Egy-két napos kis csibe párja 36 pengő. Jéréct vagy tyukot nem találunk a piacon, kivéve hogy egy szerencsés-jéért általában megcsodált asszony alkalmilag 350-ért vett egy párat. Általában, ha van, ez is 500 pengő körül mozog — mondják. Tojást is találunk. Igaz ugyan, hogy csak ültetni való kacsatojást, de az darabját 15 pengőért.

ALMA: 64 PENGŐ

Fantasztikus ára van az egyetlen gyümölcsnek, ami ilyenkor kapható, az almának. Kétségtelenül nem szezoncikk, de 64 pengő, amelyért általában adják kg-ját, mégis csak túlzás érte. Nem is a legszebb almák pedig. Fekében-harmadában rothadtan, viszont lényegesen olcsóbbak, 24 pengő kilójuk. Legtöbben ezt veszik, a szerény pénzü piaci vásárlók, csak azt nem értik, hogy megéri-e, ha nem is olyan kevés 24 pengő és mire lehetne egyáltalában felhasználni. Egyél: gyümölcs természetesen ilyenkor nincs, ha csak a szárított körtét nem számítjuk annak, ennek kilója 54 pengő.

ZÖLDSÉGEK

A koratavasziak közül kapható saláta fejünként 5 P-vel. A spárga csomóként 18 pengő. Spenót és saska elég gyengén jelenkezik: az előbbinek kilója 20 pengő, a sóskaé 10. Csemegehagymát pillanatnyilag elég nagy mennyiségben találunk, 4 pengő egy csomó. A finom vöröshéjú aprófejú retek ugyanilyen kis csomóban 5 pengő. A sárgarépa zöldséggel vegyesen 7. Gombából is van valami csekély

Megszervezni a felhozatal!

Végezetül jogosan elmélkedhetünk azon, hogy Debrecen gyomra milyen súlyos összegeket igényel az egyesektől. Asszonyaink törhetik a fejüket, hogy mit vegyenek a méregdrága piacon, mert emi csak kell és — naponta kell. Azon is gondolkozhatunk azonban, vajon nem feketé piaci árak-e ezek az aránytalanul magas összegek, amelyeket a zöldségfélékről, nem is beszélve a csak nagyon ritkán létező tejtermékekről, kérünk. Meggyőződésünk, hogy a város közelállása vezetőjének ez éppen olyan sok gondot okoz. Itt is azonban mint általában az áru és árszöny esetében

arra az álláspontra kell helyezkednünk, hogy csak a felhozatal erőteljes megszervezése, az elosztás és az ellenőrzés segít a bajon.

jelenleg az a helyzet, hogy a felhozatal mennyisége, ha csak nem szervezkedik meg a legnagyobb körültekintéssel és eréllyel, egyelőre nem éri el a szükségletet, de még arányban sem lesz a fogyasztással. Arra kell tehát törekednünk minden erőnkkel, hogy a felhozatal legkisebb mennyisége se kerülhesen zugútkon, feketén a fogyasztók elé, hanem szervezeten, gyorsan és szigorú ellenőrzés mellett jessen piacra.

Öt népbírósi akasztás Budapesten

Május 8-án Budapesten a Markó-utcai fogház udvarán, nyilvánosság előtt akasztották fel 5 tömeggyilkos nyilast, akiknek kegyelmi kérvényét a Főtanács elutasította: Spóner Rudolfot, a hírhedt Murai hasonló hírhedt pribékjét, Seltz Imre munkásszárad parancsnokot, özv. Horváth Ferencné 70 éves asszonyt, akinek fejletésére 400 embert hurokoltak el, Rác Gábor

zenészt, aki egymaga 7 embert ölt meg a Dunaparton és Burkus Ferencet, aki szintén a dunaparti kivégzésekben vett részt. A kivégzendők között lett volna Berkoics Antal, aki azonban időközben meghalt és a bestiális Dolly Pirokska, aki terhes állapotban van és így még a Főtanács ítéletet sem lehetett kihirdetni ellőte.

Csokonai-színház
ma, szombaton, május 12-én
fél 6 órakor
Nem házasodom

Csokonai-színház
Irodalmi Kamaraszínháza
A városi Zenekola előadótermében ma, fél 6 órakor
Somerset Maugham
A szent láng

Gisser foto
átköltözött
Piac-utca 43. sz. alá
Svetits-épület, 1. udvar.

DANCING
Széchenyi-utca 1/b. Ma 3 órától
ma este 9-től reggelig tartó
táncmulatság
Élő jazz. Táncverseny dalakkal. — Ma d. u. fél 5-től
össztánc.

Ma délután fél 6-kor, a Néplap hangversenye a Bika dísztermében
Jegyek Néplap, Bika, MADISz, Kultura könyvkereskedés

HIREK

Nekrológ helyett

Megszűnt a Vitézi Rend... Úgy érezzük, mi sem mehetünk el szó nélkül sírja mellett, melynél most a Rend fasiszta-feudalista tagjai és hívei hullatják könnyeiket.

A Rend célja: hivatalosan a hűség, hazafiság és bátorság jutalmazása volt. A szép jelzők mögött azonban kilátástalan, a lététől, az alig titkolt igazi törekvés; új réteget állítani a nép és az államhatalom között.

A TANKERÜLETI FŐIGAZGATÓSÁG szokásos szombati délelőtti előadás-sorozatában ma délelőtti 9 órakor Tariska István beszél a dialektikus és történelmi materializmusról.

A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség május 12-én, szombat délután 5 órai kezdettel tartja második kultúrdelelőtti a szövetség helyiségében. Versék, tanulmányok, zeneszámok, színdarabok, novellák, kamarakórus énekari számok. Beleépődik néma, mindenkit vár a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség kultúr csoportja.

Az Országos Földművelésügyi, mint értesülünk, az Országos Szövetkezeti Tanács irányítja, amely az intézet vezetésére kiküldte Farkas Ferencet, a Nemzeti Parasztpárt alelnökét, helyettesítésére pedig Horváth Ivánt jelölték ki, mint helyettes ügyvezető igazgatót.

A Magyarországi Munkások Gyermekbarát Egyesülete május 13-án, vasárnap d. n. 4 órai kezdettel gyermekelőadást rendez Bethlen-u. 3. sz. alatti helyiségében, amelyre ezúton hívja meg a gyermekeket, szülőket és érdeklődő nevelőket a vezetőség.

Új ötpengős bankjegy van forgalomban. A napokban már megjelent az új ötpengős, amely jóval kisebb, mint az eddigi forgalomban volt ötpengősök. Az új pénz egyébként rendkívül tiszta és papírja is jobb, mint az eddigi használt ötpengősöké.

Ismeretlen tettesek agyonlőtték és kirabolták István-út 26. sz. alatti lakásán Szemer László 20 éves fiatal embert.

A rendőrség kéri azokat, akik tudnak valamit Rékassy László volt detektívéről, jelentésük a politikai osztály 24. sz. szobájában.

Előadották a rendőrség Tormay Gébor nádudvari földbírókötését, Tormay Géza volt államtitkár fiát, Tormay németbarát volt, német katonákat etetett-itatott, minden jóval eladott. Nagy népszerű volt, gyakran kihajította munkáit nyulhajtásra, ha nem volt velük megelégedve, előfordult, hogy rájuk lött.

A debreceni közlekedési felügyelőség értesíti a hágyamatermelőket, hogy dughagyamatermelőg korlátlan mennyiségben igényelhető a makói közlekedési felügyelőségtől.

Kovács Lajos sportzövetségi elnök által hozánk eljuttatott gyűjtés eredményéről, 1107.10 P-ért, azaz ezer-egyszázhat pengő 10 fillér adományért ezúton mondunk hálás köszönetet a sebesült katonák nevében. Ezen összeg a DMTE által 1945 május 9-én rendezett Béke sportünnepély közönsége által lett összegyűjtve. A Honvéd Helyőrségi Kórház felügyelősége.

A városi zeneiskola május 13-án járó zenei előkészítő tanfolyamát ismét megindítja. A tanfolyamra felhívjuk mindazon szülőket figyelmét, akik 4-7 éves korú gyermekeik zenei nevelését megalapozni kívánják. Jelentkezni lehet minden nap 9-2-ig a zeneiskola titkári hivatalában, Vár-utca 1. II. em. Beíratási díj 12 P. - - - - -

az osztálynak úri elemeit, — szembeállítani egy kiváltságos réteget a dolgozók tömegével. Kiválóan működött a Vitézi Rend. Feje és mestere maga a hazug legendák hőse, Horthy volt. Irányítói között pedig ott szerepelt az ország sírdóbjának zöme. Politikai fogadásokon, társadalmi eseményeken, mindenütt ott diszelegtek a Rend képviselői, hirdette saját — utódjait, útján is öröklőhöz — magasabbrendűségüket, hirdette a fasiszmus és feudáliszmus egyedüli létjogosultságát Magyarországon.

Körülbelül ez volt a Vitézi Rend.

Most megszűnt... Vessünk még egy utolsó pillantást sírjára...

Aztán menjünk tovább és szívjunk egy mélyet a szabad ország szabad levegőjéből!

A Debreceni Ügyvédi Kamara tagdij-, forgalmi és kereseti adómegállapító bizottságának szerda délutánra kitűzött ülését a közbejött ünnepek miatt május 12-én, szombat d. u. fél 4 órakor tartjuk meg a Kamara helyiségében. A Kamara összes tagjait meghívjuk. Elnökség.

Értesíti az I. fokú iparhatóság a véleményező bizottság tagjait, hogy a véleményező bizottság folyó évi május hó 14-én, hétfőn délután 3 órakor a Városháza I. emelet 16. sz. szobájában ülést tart, melyre az érdekeltek, lazarokat ezúton is meghívja dr. Harsányi Imre, az I. fokú iparhatóság vezetője.

TILOS A NAPRAFORGÓ ARUSÍTÁSA

Kérdezik a járókelők: — Hát a napraforgó hun van? Itt adjuk meg rá a választ: — Fenn, a minisztériumban... - - - - -

Felkérjük a zsidó ifjúságot, hogy május 13-án, vasárnap és 14-én, hétfőn délelőtti 9-1 óráig jelentkezzen nyilvántartás végett az Ifjúsági csoport helyiségében. József kir. hg.-u. 45. I. ajtó. — Deportálásból hazatért szülők gyermekei elhelyezést nyernek a Nemzetközi Vöröskereszt (Joint) Napközi Otthonában. Jelentkezés naponta 9-12-ig a Zsidó Ifjúsági Csoport irodájában, József kir. hg.-u. 45. I. ajtó.

Örízetbe vett a rendőrség egy zsidó fasisztát

Örízetbe vette a rendőrség Lsbovits Aron debreceni kereskedő, aki most tért haza deportálásából. Több más deportált részéről ugyanis feljelentés érkezett Lsbovits ellen, aki a Bécs melletti Laxenburgban lagerekben volt úgynevezett „Jü-Pos”, azaz zsidó rendőr s mint ilyen durván viselkedett, hatalmával visszaélt s saját bevallása szerint is több asszonyt tetleg bántalmazott.

Több hasonló feljelentés érkezett már a rendőrségre olyan egyének ellen, akik nagy buzgalommal szolgálták ki a fasisztáknak, vagy azért, hogy azáltal maguknak előnyöket szerezzenek, vagy egyszerűen hatalmi vágyból.

Ezek természetesen semmiesetre sem részesülhetnek enyhébb elbírálásban, mint akármelyik nyilas, hiszen bűnük nem kisebb azokénál.

FÉRFI fehérnemű, főkéletes szabással készíti a Tiszántúli fehérnemű üzem Vár-utca 2. lélcemelet. Bércmunkái vállalatok.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Földmunkások szakszervezete vasárnap, május 13-án d. e. 10 órakor fontos ügyben tagértekezletet tart. — Földelés és földigénylés. A vezetőség.

Konyha-, virág-, gyümölcskertészek szakszervezete vezetősége felhívja azokat a tagjait, akik földet igényeltek hogy szombaton, 12-én d. u. 2 órakor a szakszervezetek székházában okvetlen jelenjenek meg. Ugyanakkor tagfelvétel. Nem tagok hátrányért felelősséget nem vállal a vezetőség.

A magántisztviselők szakszervezete vasárnap d. e. 10 órakor vezetőségi ülést tart.

A magántisztviselők szakszervezete tagjai között ma, szombaton 3 kg. listet, hatósági áron osztanak ki. Papírt mindenki hozzon magával.

Kisfuvárosok szakszervezete f. hó 13-án reggel 7 órakor rendes havi taggyűlést tart a szakszervezetek székházában (Arany János-u. 2.) Tárgy: Mezőgazdasági munkálatok kötelező végzése. Forgalmiadó ismertetése.

Asszonyok! Leányok! A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége vasárnap d. e. 11 órakor nőgyűlést tart a Petőfi moziban. Beszélnek: dr. Andics Erzsébet, Gál Lajosné, Radvánszky Róza.

A béke jegyében

Ének és tánc, művészi magánzám, humoros jelenetek a boldog békehangulatot idézik fel a folyó hó 13-ai (vasárnap) honvéd matiné. A Csokonai-színház művészgardája, a honvéd zenekar és az egyesített cigányzenekarok szerepelnek a szórakoztató műsor keretében.

Az előadás bevételeit a Vöröskereszt-kórház és a deportáltak javára fordítja a rendező honvédség. Jegyek a deportáltak irodájában (Batthyányi-utca 9. sz.) és szombati délután a színház pénztáránál kaphatók. Matiné kezdete: d. e. fél 11 órakor. Mindenkit szeretettel vár a Rendezőség.

HÁZASSÁG. Kovári László és Schwartz Gyöngyi házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

HALALOZÁSOK. Özv. vitéz revizory Reviczky Lászlóné Matkó. vics Anna 73 éves korában elhunyt. Temetése szombaton, 11 órakor lesz a II/a. ravatalozóteremből. Gyászolják: gyermeke revizory Reviczky György feleségével és gyermekeivel, valamint unokái és a kiterjedt rokonság. Lakás: Abapuszta. Gebauer temetkezési vállalat.

Özv. Kovács Imréné Hutka Zsuzsanna 78 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozóteremből. Lakás: Dobozi-u. 15. Dankó temetkezés.

Id. Kecskés István gazdálkodó 70 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozóteremből. Lakás: Haláp 52. Dankó temetkezés.

Murány Antal borbélymester 52 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 2 órakor lesz a Köztemető II/b. ravatalozóteremből. Lakás: Pöhlberg-u. 66/b. Dankó temetkezés.

Szilassy József kőműves 66 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Sámsoni-út 34. Bartha végzi.

Komlósy Imre 82 évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető II/a. ravatalozójából. Lakás: Eötvös-utca 106. Bartha végzi.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szerettünk fiunk, Gezsi József fogtechnikusmester, Kinizsi-utca 98. szárn alatti lakos, 34 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor a Köztemető I. sz. ravatalozóteremből. Gyászolják: szülei, testvérei, rokonai, ismerősei és barátjai. Bartha temetkezési vállalat végzi.

Itj. Földi József ésszegéd, 21 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a díszravatalozó teremből ref. szertartással. Gyászolják: Bámátos szülei. Lakás: Lődög-utca 3. szám. Gebauer temet. vállalat.

Ipartestületi közlemény

A cipész-szakosztály felhívja azon tagjait, akik a bajtársi segítségükben bent vannak és 1944 október előtt bevonultak s még eddig nem jöttek haza, segíelyezést végezt 10 napon belül jelentkezzenek az elnökségnél. — Udvarhelyi Gyula jegyző.

SPORT

DMTE—Nyiregyháza válogatott labdarugómérkőzés lesz vasárnap délután 5 órakor a nagyerdői DEAC-pályán. A visszavágó jellegű mérkőzés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Ha a Munkás csapat teljesen tud kiállani, úgy nagy küzdelem árán győzhet is. Előzőleg 3 órakor a Keserűdelmeti játékosok a Gimnáziummal.

A DMTE vasárnap este 8 órai kezdettel klubhelyiségében (Szt. Anna-u. 56.) reggelig tartó táncmulatságot rendez. Közreműködnek: Kompolti Györgyi operagénekéső és Varga Lajos énekes.

A Debreceni Vasutas Sport Club május 13-án, vasárnap délelőtti 10 órai kezdettel nagyszabású díszmatiné rendez a DVSC tornacsarnokában (Dícségi-úti sportpálya). Műsor: 1. Felvonulás, Himnusz. 2. Üdvözlő beszéd. 3. Gyűrű-gyakorlatok. 4. Gerenda-gyakorlatok. 5. Ritmikus tánc karika-gyakorlatok. 6. Férfi korlátgyakorlatok. 7. Magyar tánc (Dem. Ifj. Szöv. női tornaszakoszt.) 8. Női korlátgyakorlatok. 9. Gerenda-gyakorlatok. 10. Nyújtó-gyakorlatok. 11. Balesetelő. 12. Női és férfi műszabad-gyakorlat. A bemutatott közreműködnek: Horváth Gizella, Hajdú Gyula olimpikonok és Mező Béla ifjúsági válogatott. Helyárak 4 pengőből 12 pengőig. Jegyek elővételben a Kossuth-utcai Könyv-féle trafikban. Sűrű villamosközlekedés.

Felelős szerkesztő és kiadó: DR. TARISKA ISTVÁN. Szerkesztő: VILÁG MIKLÓS. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József-út 28. sz. II. emelet. Telefonszám: 254. Előfizetés eg. hóra P 28.— Nyomatott a „Szabadság” nyomdájában és kiadóhivatal körforgógépén Debrecen, József kir. kereng-u. 16. Felelős nyomdaigazgató: MENÉSZ JÁNOS.

APRÓHIRDETÉSEK

ALLÁS. Cipészsegédet felveszek azonnal. Zelenka András, Márton Kálmán-utca 17. Nyilastelep. E.

Takarítónőt irodakapitársa felveszek. Szutor ügyvéd, Piac-utca 41. 212

Podrássegédet azonnal felveszek. Ferenc József-út 29. 195

Timartanuló ellátással felvételt s egy napszamos, aki timárságban dolgozott. Kertész-u. 5. 194

Takarító legényt és leányt felveszek a sebészeti klinikára. 203

LAKÁS. Háromszobas modern kertilakás kiadó. Érdeklődni Szutor ügyvédnél, Piac-u. 41. 211

Keressék egy bútorozott szobát két személy részére, csak belterületen. „Pontos fizető” jellegre a kiadóba. 210

EGYÉB. Eladó jókarban lévő fürdőakád. Miklós-u. 19. Gárdrosi. 219

Magyar bélyeg, sorozatokat, gyűjteményeket, veszek. Drogoria, Piac-utca 2. 201

Eladó egy teljes fűszerüzletberendezés. Csokonai-u. 20. Kopogás pinceablakon. 209

Mindentelre bombaszerű bútorokat veszek. Telek-u. 6. sz. 556

Szőlőkötő spárga kapható. Eszényi kőélgártnál, Monostorpályi-út 82. 124

Igaslovat veszek. Pacsirta-u. 18. 206

A „Takarékoság” felajánlja feleit, hogy számla tartozásukat egyenlítés ki, hogy a vállalat újra megkezdhesse működését. 7

Eladok és veszek használt férfi és női ruhát, szövetet és vásznat minden mennyiségben. Juhász, Hatvan-utca 29. 896

Modern stílusú és antik bútorok, szőnyegek, márkás festmények, fél hálók magános szekrények, élektörök és mindennemű lakberendezési tárgyak nagy választékban beszereshetők. Iványi Endre Áruforgalmi Irodájában és Műkereskedésében. — Piac-utca 67. (Miklós-u. sarok) Ugyanott mindenféle lakberendezési tárgyak vétele. 70

Kisszepezen, Eszenyi-tó felől 11 hold kisdó, dny. nyeltermelésre is alkalmas. Érdeklődni Tóth Gyula. Vendég-utca 9. 187

Szeszőfőzőkészülék és eladó (viznyomású) berendezést megromlott állapotban is megveszek. Ellenérték részben természetben. Nagy Zoltán, Sárrétudvari címre kérem az ajánlatokat. 159

Kartolást vállalko, angol-raszórt veszek. Csokonai-utca 18. 197

Május 11-én a rendőrségem elvesztettem egy fél szőr szárvashőkecskötőt. — Megtalálóját jutalomban részesítem. Klejz László. Csapó-u. 18. III. 12. 198

Két oriai belga bakka pározatás. Tóth Istvánmester. Sámsoni-út 31. 204

Használt 44-es férfi cipő cserélek egy nadrággal. — Huszár Gál-u. 4. 205

Negatív, pozitív retusert, felveszek. Gíszter foto. — Piac-u. 45. 205

Eladók: dainaszt terítékek, lenbataszt ágyláhtatok, hálókabátok, tüveglszet, mosdókancsó. — révasalók, cipők, tyűkötret. Péterfia 11. balról melőse ajtó. 201

II. év... és a várme... tása szer... ben lét... A beszá... szeresé... zel háro... lentőség... nek tula... hiabaval... amit a n... lása ér... Annál ér... vánitanu... tés-vetés... utolsó ó... vasi idő... már csak... delkezés... odđigi m... Ez a g... gyöny az... nyon is... dasági... pártunk... hogy az... radszág... aktív be... sével ér... hogy a s... haladása... mes meg... a földre... val. A p... amíg vég... mölesé... volt, neh... kához, de... gai kezd... megbizon... a demok... sággá vál... tésként h... ígérteket... hogy ez... valóban... földhözjut... ménye... Azt is... az eredm... lógó koho... reakció... hírverése... dályok, ar... megindul... fogva m... A termel... következt... gyar Kon... Nemzeti... zeti Bizo... szabotáló... a legélese... meghirdet... ban meg... rök ellen... gyors ered... demokráci... eredménye... összes ép... nem szem... gel kezel... hanem mo... lét a reak... leplezésre... Számtala... tunk már... nyünknek... nem bűnb... los, mely... ellensége... idézzük. M